

education

Department of
Education
FREE STATE PROVINCE

GRAAD 6

SOSIALE WETENSKAPPE: GEOGRAFIE

JUNIE 2025

NASIENRIGLYNE

AFDELING A KAARTVAARDIGHEDE (FOKUS: WÊRELD)**VRAAG 1: DEFINISIE VAN KONSEPTE**

- 1.1. B. ✓ (1)
1.2. A. ✓ (1)

[2]**VRAAG 2: BREEDTE- EN LENGTE-LIGGING**

- 2.1.
2.1.1. O = 30°S; 15°O. ✓ (1)
2.1.2. N = 15°S; 60°O. ✓ (1)
2.2. In die Oostelike ✓ en Suidelike halfronde. ✓ (2)
2.3. Die ewenaar. ✓ (1)
2.4. Suid-Afrika. ✓ (1)

[6]**VRAAG 3: SKAAL**

- 3.1. Lynskaal. ✓ (1)
3.2. Aanvaar enigiets tussen 37 en 40 km ✓ ✓ (2)
3.3. Grootskaal toon 'n groot hoeveelheid besonderhede (detail) maar vir 'n klein area. ✓ (1)
Klein skaal toon 'n klein hoeveelheid besonderhede (detail), maar vir 'n groot area. ✓ (1)
3.4. Kaart B ✓ (1)
3.5. Waar. ✓ (1)

[7]**AFDELING A: 15**

AFDELING B: HANDEL: (Fokus: Suid-Afrika en die Wêreld)**VRAAG 4: REGVERDIGE HANDEL**

4.1. Billike handel vind plaas wanneer lande ooreenkom om goedere teen regverdige of billike pryse te koop van maatskappye wat werkers billik betaal en hulle goed behandel.

'n Handelstelsel waar produsente billik betaal word en onder goeie omstandighede werk. ✓✓

(2)

4.2. Koffie. ✓

(1)

4.3. Die rol van die koöperasie is om billike pryse vir boere te verseker. ✓

(1)

4.4. Omdat haar produkte billik en verantwoordelik verkry word en billike arbeid bevorder. ✓

(1)

4.5. Boere kan 'n beter inkomste verdien en onder billike omstandighede werk. ✓

(1)

4.6. Mense werk dikwels baie lang ure in swak werksomstandighede vir baie min geld. ✓

(1)

[7]**VRAAG 5: WAT MENSE VERHANDEL**

5.1. 1. Boom✓, goud. ✓

(2)

5.1.2. Leergordels✓, sjokolade. ✓

(2)

[4]**VRAAG 6: HULPBRONNE EN HULLE WAARDE: VAN GOUD TOT JUWELE**

6.1. Gauteng of Vrystaat. ✓

(1)

ENIGE 1 KORREKTE ANTWOORD.

6.2. Ons verfyn goud om dit suiwer te maak en juweliersware te kan produseer wat ons teen 'n hoër waarde kan verkoop. ✓✓

(2)

6.3. Om geld vir Suid-Afrika te verdien of om die ekonomie deur uitvoere te laat groei. ✓

(1)

6.4. ***ENIGE 1 KORREKTE ANTWOORD***

(1)

- Skep werksgeleenthede. ✓
- Bring inkomste die land in.
- Gebruik om waardevolle produkte te maak.
- Help om die ekonomie te laat groei deur uitvoere.

[5]

VRAAG 7: HULPBRONNE EN HULLE WAARDE: VAN KAKAO TOT SJOKOLADE

- 7.1. Kakao. ✓✓ (1)
- 7.2. Soos sjokolade verwerk en verpak word, neem die waarde daarvan toe as gevolg van bykomende arbeid, vervoer en bemerking. ✓✓ (2)
- 7.3. Oes. ✓ (1)
- [4]

VRAAG 8: HOEKOM MENSE HANDEL DRYF

7.1. Skryf 'n paragraaf waarin jy verduidelik waarom handel belangrik is vir lande. Sluit in jou paragraaf die volgende in:

- Die definisie van handel
- Twee redes waarom lande handel dryf
- Een voorbeeld van 'n produk wat Suid-Afrika uitvoer
- Hoe handel 'n land se ekonomie kan bevoordeel

Voorbeeld:

Handel is die uitruil van goedere en dienste tussen mense of lande. Lande dryf handel om goedere te kry wat hulle nie kan produseer nie en om geld te verdien. Suid-Afrika voer goud en vrugte uit. Daarbenewens help handel 'n land om sy ekonomie te laat groei en werk te skep. Dit is belangrik vir die bou van internasionale verhoudings en die verbetering van mense se lewens. Ten slotte, handel is belangrik vir die algemene ontwikkeling van 'n land. ✓✓✓✓✓

[5]

ASSESSERINGSRUBRIEK

Vlak	Beskrywing	Punte
1	Het 1 of geen punt(e) geskryf wat verduidelik wat handel is nie.	0-1
2	Skryf maksimum 2 punte neer om te verduidelik wat handel is en 'n rede waarom lande handel dryf.	2
	Goeie poging om 'n paragraaf te struktureer met ongeveer 2 of meer punte, wat 'n deeglike begrip toon van wat handel is, waarom lande handel dryf, die produkte wat Suid-Afrika uitvoer en die ekonomiese voordele van handel.	3
3	Onderwerpsin, 2 of meer hoofpunte en slotsin was duidelik identifiseerbaar met 'n verduideliking/beskrywing van wat handel is, waarom lande handel dryf, die produk wat Suid-Afrika uitvoer en die ekonomiese voordele van handel.	4-5

AFDELING B: 25**TOTAAL:40**